

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

bum corporis curandum, ac verbum Dei, ad animas delassatas reficiendas. Sap. 16. v. 12.

Nulla perlarum aqua æq; pretiosa est ad cor roborandum, ac verbum Dei ad animam recreandam. Matth. 13. v. 45. Psalm. 119. vers. 50.

Quid pulchrius est pascuo herbofo? Et tamen verbum Dei multo pulchrius est. Psalm. 23. v. 2. Quid dulcius melle? & tamen eloquia Dei dulciora sunt. Psalm. 119. v. 103.

Quid preciosius auro? & tamen verbum Dei super aurum obrizum pretiosum est. Psalm. 19. v. 11.

O quàm bene fit eleganti flosculo, quando in vehementi æstu aqua humectatur? Tune enim caput languidum vicissim erigit, & reficitur, ut æquè pulchrè ac antea florescat. Ita res se habet cum piis Christianis: quando pluvia verbi divini suavissima, in æstu graviorum tentationum irrigantur, quibus interius & exterius delassabantur, ut continuò vires recuperent, &

animam suam alloquantur: Revertere in requiem anima mea. Psalm. 116. v. 7. Et iterum: Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? spera in Deo. Psalm. 42. vers. 6.

In vita æterna hoc gaudium perfectum erit, nullaque ægritudine contaminabitur, aut interrumpetur: idèd Paulus vocat consolationem æternam, 2. Thess. 2. v. 16. Ubi Deus ubera consolationum nobis exhibebit, Esa. 66. v. 11. ut dies luctus nostri compleantur, Esa. 60. v. 20. ubi gaudebimus & exultabimus, in his quæ Deus creavit Esa. 65. v. 18. In novo cælo & terra nova, in quibus justitia habitat. 2. Petr. 3. v. 13.

Quod nobis omnibus ex gratia largiri dignetur Deus cælestis Pater, per Jesum Christum, filium suum, Servatorem nostrum, in Spiritu Sancto, perpetuò laudandum, nunc & in secula!

Amen.

In Festo Pentecostes.

Evangelium Ioh. 14. v. 23. -- 31.

EXORDIUM.

CUM DEUS in principio cælum & terram creasset, terra erat inanis & vacua, & tenebræ erant super faciem abyssi: & Spiritus Domini incubabat aquis, Gen. 1. v. 1. seqq.

Hæc brevis descriptio est, divini & incomprehensibilis operis, quo supremum Numen è luce inaccessibili prodiit, 1. Tim. 6. v. 16. & ex nihilo primùm informe chaos, in quo omnia elementa adhuc confusè permixta erant, deinde autem, mediante illâ masâ, omnes creaturas intra sextiduum, per infinitam suam sapientiam

& potentiam creavit, donec tandem hic κόσμος κόσμος affabrè perfectus & consummatus fuit. In hoc opere Spiritus quoque Sanctus virtutem suam exeruit, incubabat enim aquis, h. e. uti Basilus M. explicat, καὶ τὴν εἰκόνα ὄρνιθος, ad similitudinem avis, aut gallinæ, quæ ovis incubat, caq; fovet, dum pullos excludat.

Hoc consolatione plenum est. Sicut enim tum temporis Deus Spiritus S. in prima creatione, divinâ suâ virtute, immensum illud chaos, ex quo cælum & terra, cum omnibus, quæ in iis sunt, formanda erant, fecun-

D d 3

davit

davit, & deinde per verbum Dei FIAT successivè omnia producta sunt: sic etiam non otiosus est, in secunda creatione, nempe in spiritali regeneratione, sine qua nemo in regnum Dei introire potest, Joh. 3. v. 5. Naturâ enim in peccatis mortui sumus, Eph. 2. v. 4. Et sicuti homo mortuus, seipsû excitare nequit ad vitam hanc naturalem: multò minus nos ad spiritali regenerationem aliquid conferre possumus. Sed hoc Spiritûs S. opus est: qui cor lapideum de carne nostra auferre, Ezech. 36. v. 26. & contrâ cor mundum creare, & spiritum rectum in visceribus nostris innovare potest, Psal. 51. v. 12. quod quidem præstat in baptisate, quod propterea lavacrum regenerationis & renovationis Spiritus Sancti appellatur, Tit. 3. v. 5. nec non per verbum veritatis, quo nos gignit voluntariè, ut simus primitiâ aliqua creaturarum ejus Jac. 1. v. 18.

Sicut itaque hæcenus de beneficiis Dei Patris, qui proprio Filio non pepercit, Rom. 8. v. 12. & filii Dei, qui propter delicta nostra traditus est, & resurrexit propter justificationem nostram, Rom. 4. v. ult. in ecclesia multifariam actum est: sic quoque hodierno *pentecostes festo* tertiâ personæ mentio injicitur, quomodo juxta promissionem Christi, super Apostolos descenderit, eosdemque sapientiâ & intelligentiâ, virtute & robore ita impleverit, ut animosè cum stupore omnium, in omnibus linguis, Jesum Nazarenum prædicaverint, sicut S. Lucas memorat, Act. 2. v. 4.

In prælecto Evangelio, proprietates discipulorum verè Pentecostalium nobis describuntur, si donis Spiritûs S. gratiosius impleri velint.

Absque ulteriori igitur præloquio ad illud conferemus nos, meditaturi ex eodem:

I. Ἀἰθροπορογίας sive notitiam nostris.

II. Χριστογίας, sive notitiam Christi.

J. J.

Exegesis.

RAhab tenebatur *funiculum coccineum in fenestra ligare*, per quem exploratores Josuæ demiserat: ut esset signum, quod domus ejus agnosceretur, & in excidio urbis ab interitu præservaretur, Jos. 2. vers. 18. 214

Spiritus Sanctus domum & habitaculum suum habet in cordibus fidelium. Signum verò quo illud agnoscitur, est funiculum coccineus meriti pretiosissimi, Domini & Servatoris nostri Jesu Christi, quo conservati, & ab interitu aeterno præservati sumus; eundem in fenestra ligemus oportet, h. e. sic luceat lux nostra coram hominibus, ut videant opera nostra bona, & glorificent patrem nostrum, qui in cœlis est, Matth. 5. v. 16. Quæ verò opera bona esse debeant, quibus fidem nostram demonstramus, Servator noster indicat in prælecto Evangelio, inquit: Si quis diligit me, sermonem meum servabit &c.

Nos ansam hinc arripimus, Ἀἰθροπορογίας sive notitiam nostris discendi, quando intuemur:

I. *Dilectionis Christi commendationem*. Si quis diligit me, inquit Christus, sermonem meum servabit. Ex quo apparet, optimè fieri, si ante omnia dilectio Christi cordibus nostris implantetur, scire enim caritatem Christi supereminens scientia est, Eph. 3. v. 19. Et quidni diligere ipsum, cum prior nos dilexerit? 1. Joh. 4. 19.

Quid ipsum permovit, quod homo factus fuerit? quæ causa, quod seipsum exinan-